

ПРОТОКОЛ

№ 35

гр. *****, 29.01.2024 г.

РАЙОНЕН СЪД – ***, IV-ТИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Галя Алексиева

при участието на секретаря П. В. Г.А

Сложи за разглеждане докладваното от Галя Алексиева Гражданско дело № 20233130101046 по описа за 2023 година.

На именното повикване в 10:01 часа се явиха:

Ищецът **Н. Д. Г.**, редовно уведомен, не се явява, не се представлява.

Ответникът **„АКСЕС ФАЙНАНС“ АД**, редовно уведомен, не изпраща представител.

СЪДЪТ докладва депозирано на 06.12.2023 г. писмено становище от процесуалния представител на ищцата със становище за даване ход на делото в негово отсъствие, по същество на спора. Представя се списък на разноски по чл. 80 ГПК.

СЪДЪТ преценява, че с оглед редовното уведомяване на страните за датата на днешното съдебно заседание не съществуват процесуални пречки по хода на делото, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

СЪДЪТ, на основание чл. 143, ал.1 от ГПК, след изясняване на предварителните въпроси, пристъпва към изясняване на фактическата страна

на спора, като указва на страните, че на основание чл. 145, ал.2 от ГПК същите могат да конкретизират твърденията си и да отстранят противоречията в тях.

СЪДЪТ пристъпи към доклад по делото като се придържа към изготвения проект за такъв с определение № 1113 / 27.11.2023 г., надлежно съобщен на страните,

ДОКЛАД НА ДЕЛОТО

Предявени са обективно кумулативно съединени иски от **Н. Д. Г.**, ЕГН ***** с адрес гр. *****, ул. ***** № 7, вх. Б, ет. 5, ап. 30 против **„Аксес Файнанс” АД**, ЕИК 207140327 със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Балша” № 1, бл. 9, ет.2, както следва:

за приемане за установено в отношенията между страните, че клаузата на чл. 20 от договор за кредит Бяла карта от 21.10.2021г. предвиждаща неустойка за неизпълнение на задължение за предоставяне на обезпечение, е нищожна на основание чл. 26, ал.1 ЗЗД вр. чл. 22 ЗПК вр. чл. 11 и чл. 19 ЗПК, вр. чл. 143, ал.1 и чл.146 ЗЗП;

за приемане за установено в отношенията между страните, че клаузата на чл. 21, ал. 4 в договор за кредит Бяла карта от 21.10.2021г. предвиждаща дължимост на разходи за действия по събиране на задълженията, е нищожна на основание чл. 26, ал.1 ЗЗД вр. чл. 22 ЗПК вр. чл. 11 и чл. 19 ЗПК, вр. чл. 143, ал.1 и чл.146ЗЗП;

за приемане за установено в отношенията между страните, че клаузата на чл. 21, ал. 5 в договор за кредит Бяла карта от 21.10.2021г. предвиждаща дължимост на такса при настъпване на предсрочна изискуемост на вземането, е нищожна на основание чл. 26, ал.1 ЗЗД вр. чл. 22 ЗПК вр. чл. 11 и чл. 19 ЗПК, вр. чл. 143, ал.1 и чл.146 ЗЗП;

Ищецът основава исковата си претенция на следните фактически твърдения: На 21.10.2021г. между страните е бил сключен договор за кредит Бяла карта, по който на ищеца е отпусната в заем сумата от 1000лева при задължение за връщането ѝ съгласно уговореното.

В чл. 20 от договора било предвидено задължение за неустойка в размер на 10% от усвоената и непогасена главница, ако в тридневен срок, кредитополучателят не предостави допълнително обезпечение. Видът на това допълнително обезпечение бил разписан в чл. 15- поръчителство на едно физическо лице, което следва да отговаря на изрично посочени условия. Неустойката се включвала в текущото задължение за настоящия месец и се начислявала за всяко отделно неизпълнение.

В чл. 21, ал. 4 от същия договор било уговорено задължение за разходи за действия по събиране на задълженията в размер на 2,50лева на ден при допуснатата забава за плащане на текущото задължение или сумата по чл. 12 от договора, което задължение се начислявало до заплащане на съответното текущо задължение или сумата по чл. 12 от договора. В случай, че кредитополучателят не предостави допълнителното обезпечение- поръчител, но заплати 15% от кредитния лимит, същият дължал неустойка по чл. 20 в размер на 10%.

В чл. 21, ал. 5 било разписано, че след настъпване на предсрочната изискуемост, потребителят дължи заплащане еднократно на такса от 120лева включваща разходите по извънсъдебно събиране на задължението.

Твърди, че посочените клаузи са нищожни поради противоречието им на закона, като сключени в нарушение изискванията на чл.11, чл. 19, ал. 4 ЗПК и на добрите нрави.

Счита, че клаузата на чл. 20 е уговорена в противоречие с чл. 33 ЗПК, предвиждащ при допуснатата забава задължение само за обезщетение в размер на законната лихва. На второ място, клаузата била неравноправна, защото предвиждала задължение в необосновано висок размер. В ЗПК било регламентирано задължение за кредитора преди сключване на договора да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже сключването му. В случая, с тази уговорка се постигало прехвърляне на риска от неизпълнение на това задължение на кредитора върху потребителя, водейки до допълнително увеличаване на дълга му. По този начин неустойката излизала извън присъщите ѝ функции- обезпечителна, обезщетителна и санкционна, целяща единствено обогатяване на кредитора за сметка на кредитополучателя. На трето място, счита че клаузата противоречи на добрите нрави, тъй като чрез уговарянето ѝ се

постигало значителна нееквивалентност на престациите и zlepоставяне интересите на кредитополучателя с цел извличане на печалба. Допълнително счита и че клаузата не е била индивидуално уговаряна.

Клаузата на чл. 21, ал. 4 счита за нищожна като уговорена в противоречие на чл. 10а и чл. 33 ЗПК. Твърди, че законът изключва възможността, кредиторът да изисква плащане на такси и комисионни за действия свързани с усвояване и управление на кредита, какъвто характер имала и процесната клауза. Счита, че уговарянето влиза в пряко противоречие с чл. 33 ЗПК, доколкото е свързано с пораждане на задължение, след настъпил падеж на текущото задължение. На второ място, твърди нищожност на клаузата като неравноправна, защото предвиждала задължение в необосновано висок размер. В ЗПК било регламентирано задължение за кредитора преди сключване на договора да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже сключването му. В случая с тази уговорка се постигало прехвърляне на риска от неизпълнение на това задължение на кредитора върху потребителя, водейки до допълнително увеличаване на дълга му. По този начин неустойката излизала извън присъщите ѝ функции- обезпечителна, обезщетителна и санкционна, целяща единствено обогатяване на кредитора за сметка на кредитополучателя. На трето място, счита че клаузата противоречи на добрите нрави, тъй като чрез уговарянето ѝ се нарушавал принципът на добросъвестност и справедливост, тъй като се постигало единствено облагодетелстване на кредитора за сметка на кредитополучателя. Допълнително счита и че клаузата не е била индивидуално уговаряна.

По отношение на клаузата на чл.21, ал. 5 излага следните съображения по оспорване действителността ѝ: Била уговорена в противоречие с чл. 10а и чл. 33 ЗПК. Твърди, че законът изключва възможността, кредиторът да изисква плащане на такси и комисионни за действия свързани с усвояване и управление на кредита, какъвто характер имала и процесната клауза. Счита, че уговарянето ѝ влиза в пряко противоречие с чл. 33 ЗПК, доколкото е свързано с пораждане на задължение, след настъпил падеж на цялото задължение. На второ място, твърди нищожност на клаузата като неравноправна, защото предвиждала неоснователно обогатяване на кредитора за сметка на кредитополучателя и увеличаване размера на подлежащата на

връщане сума. На трето място, счита че клаузата противоречи на добрите нрави, тъй като чрез уговарянето ѝ се нарушавал принципът на добросъвестност и справедливост, постигало се значителна нееквивалентност на престациите и zlepоставяне интересите на кредитополучателя с цел извличане на печалба. Допълнително счита и че клаузата не е била индивидуално уговаряна.

Искането отправено до съда е за уважаване на претенцията и присъждане на разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника, с който исковете се оспорват като неоснователни.

Потвърждава, че с ищеца са страни в твърдяното договорно правоотношение и при сочените параметри.

Твърденията за нищожност на клаузата на чл. 20 се оспорват. Твърди се, че всъщност задължението за предоставяне на обезпечение настъпва 5 дни след датата на активиране на договора, а не както ищецът твърди- 3 дни. Сочи да няма забрана в изискването на обезпечение на вземането си.

Излага съображения, че при подписване на договора са били спазени всички императиви на закона. Ищецът е бил запознат с договора и общите условия към него, получил е и необходимата преддоговорна информация, разписващи всички условия на договорното правоотношение, в т.ч. изискването за предоставяне на обезпечение. Счита, че неустойката е валидно уговорена и е нито прекомерна, нито противоречи на принципа на справедливостта.

Оспорва атакуваните клаузи да са уговаряни в противоречие на добрите нрави съществуващи като неписани общи принципи на обществото. Поставя и въпрос относно причините, ищецът две години по- късно да повдига въпроса относно действителността на сочените уговорки, след като е многократно усвоявал и заплащал задълженията си по договора. В тази връзка сочи недобросъвестност и опит за злоупотреба с предоставени права, с цел избягване плащане на задължения и неоснователно обогатяване. Твърди, че така уговорената неустойка цели единствено да дисциплинира кредитополучателя, така че той да предприеме действия по осигуряване на уговореното обезпечение и същевременно обезщетява вредите му от

неизпълнението, които били свързани със затруднения в събиране на вземането си. Ето защо счита, че неустойката не излиза извън присъщите ѝ функции. Оспорва и твърденията неустойката да заобикаля ограниченията на чл. 33 ЗПК, тъй като е свързана с изпълнение на задължение, което не попада в приложното поле на сочената норма от закона. Предвид получаване на СЕФ преди сключването на договора, съдържащ нужната информация потребителят да вземе информиран избор дали да встъпи или не в договорното правоотношение, оспорват се твърденията, той да е бил поставен в по- неблагоприятно положение. Оспорва и при формирането на ГПР да е бил длъжен да включи неустойката като елемент от него.

Оспорва твърденията за нищожност на клаузите на чл. 21, ал. 4 и ал. 5. Твърди, че разходите за събиране на вземането са дължими единствено и само ако кредитополучателят не заплати текущото си задължение в посочения в договор срок, респ. при настъпване на предсрочната изискуемост на вземането. Твърди, че събирането на разходи за изпращане на смс, обаждане от оператор на кол център, писмо за действие, са нормални практики на финансовите институции по отношение на клиенти допуснали забава и с тях се цели възмездяване усилията на ангажирания технически и човешки ресурс. Счита, че събирането на такива разходи не е забранено, а напротив за тях са разписани изрични правила в чл. 11, ал.1, т. 15, чл. 19, ал.3, т.1 ЗПК и част III, т.4.6 от СЕФ. А дължимостта им е поставена изцяло на поведението на потребителя. Оспорва този вид разход да е част от дейностите по управление на кредита, като се позовава на формирана съдебна практика.

Оспорва договора да страда и от сочения порок- неправомерност по см. на ЗЗП. Твърди, че при сключването му са спазени императивните изисквания относно формата и съдържанието му. Искането е за отхвърляне на исковата претенция и присъждане на сторените по делото съдебно- деловодни разходи.

На основание чл. 146, ал. 1, т. 5 ГПК съдът указва на страните, че доказателствената тежест в процеса се разпределя, както следва:

УКАЗВА на ищеца, че е негова доказателствената тежест по установяване твърденията му, че сочените клаузи на чл. 20, чл. 21, ал. 4 и ал. 5 от договор за кредит Бяла карта от 21.10.2021г. страдат от сочените пороци, а именно че са сключени в нарушение на принципите на морала и

потребителската закрила, в частност твърденията си за значителна нееквивалентност на престациите, за заобикаляне на закона.

УКАЗВА на ответника, че е негова доказателствената тежест по установяване твърденията му, че клаузите на чл. 20, чл. 21, ал. 4 и ал. 5 от договор за кредит Бяла карта от 21.10.2021г. са валидно договорени при спазване изискванията на закона в областта на потребителското кредитиране.

СЪДЪТ, като взе предвид становището на процесуалния представител на ищеца и на основание чл. 146 ГПК,

О П Р Е Д Е Л И:

ОБЯВЯВА за окончателен изготвения по делото проект за доклад.

СЪДЪТ преценява, че представените писмени документи с исковата молба, както и с писмения отговор са допустими и относими към предмета на делото и следва да бъдат приобщени към доказателствения материал, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА И ПРИЛАГА представените с исковата молба преписи от писмени документи като писмени доказателства по делото: Договор за кредит „бяла карта“ от 21.10.2021 г.; авизо преводно нареждане.

ПРИЕМА И ПРИЛАГА представените с отговора на исковата молба преписи от писмени документи като писмени доказателства по делото: Договор за кредит „бяла карта“ от 21.10.2021 г.

СЪДЪТ намира делото за изяснено от фактическа страна и с оглед изчерпване доказателствените искания на страните,

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

СЪДЪТ ОБЯВИ, че ще се произнесе с решение в срок до 29.02.2024г.

ПРОТОКОЛЪТ, изготвен в съдебно заседание, което приключи в 10:03 часа.

Съдия при Районен съд – *****: _____

Секретар: _____